

ΒΟΗΘΗΜΑ ΕΞΟΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥ

Τὸ φυλλάδιο ποὺ κρατᾷς στὰ χέρια σου, ἀδελφέ μου, ἀποτελεῖ ἓνα ἀπλὸ βοήθημα γιὰ ἐκείνους ποὺ ἐτοιμάζονται νὰ προσέλθουν στὸ σωστικὸ Μυστήριον τῆς ἱερᾶς Ἐξομολογήσεως.

Ἡ Ἐξομολόγησις εἶναι τόσο ἀναγκαία γιὰ κάθε χριστιανό, ὅσο καὶ τὸ Βάπτισμα. Γιατὶ τὸ Βάπτισμα μᾶς καθαρίζει ἀπὸ τὶς προηγούμενες ἁμαρτίες μας, ἐνῶ ἡ Ἐξομολόγησις ἀπὸ ὅσες διαπράττουμε μετὰ τὸ Βάπτισμα. Χωρὶς τὸ Βάπτισμα δὲν μπορούμε νὰ κοινωνήσουμε τὰ ἄχραντα Μυστήρια τοῦ Κυρίου. Δὲν μπορούμε ἐπίσης νὰ κοινωνήσουμε, ἂν δὲν ἐξομολογηθοῦμε τὶς ἁμαρτίες μας, ἀφοῦ αὐτὲς σὰν ἓνα τεῖχος μᾶς χωρίζουν ἀπὸ τὸν Θεό.

Ἡ ἁμαρτία εἶναι ἀρρώστια τῆς ψυχῆς, ποὺ ἂν μείνῃ ἀθεράπευτη, ὁδηγεῖ στὸν πνευματικὸ θάνατο, στὸν αἰώνιο, δηλαδή, χωρισμὸ τῆς ψυχῆς ἀπὸ τὸν Θεό. Τί κάνουμε ὅταν ἀσθενεῖ τὸ σῶμα μας; Ἐπισκεπτόμαστε χωρὶς καθυστέρηση τὸ γιατρό, στὸν ὁποῖο ἀποκαλύπτουμε τὶς πληγές μας καὶ περιγράφουμε μὲ ἀκρίβεια

ὅλα τὰ συμπτώματά μας. Ἐκεῖνος τότε μᾶς χορηγεῖ τὰ κατάλληλα φάρμακα καὶ τὶς ἱατρικὲς ὁδηγίες ποὺ πρέπει νὰ ἀκολουθήσουμε γιὰ νὰ θεραπευθοῦμε.

Κάτι ἀνάλογο συμβαίνει ὅταν ἀσθενεῖ ἡ ψυχὴ μας καὶ ποθοῦμε νὰ ἀνακτήσουμε τὴν πνευματικὴ μας υἰα. Προσερχόμαστε στὴν Ἐκκλησίαν ποὺ εἶναι ἓνα πνευματικὸ θεραπευτήριον. Ἐκεῖ ἀναζητοῦμε τὸν πνευματικό, στὸν ὁποῖο δίχως ντροπὴ ὁμολογοῦμε ὅλες τὶς ἁμαρτίες ποὺ τραυμάτισαν τὴν ψυχὴ μας. Στὴ συνέχεια ἐκεῖνος θὰ μᾶς διαβάσει τὴ συγχωρητικὴ εὐχὴ καὶ θὰ μᾶς ἀπευθύνει τὶς ἀρμόζουσες συμβουλὲς γιὰ τὴν εὐόδωση τῆς πνευματικῆς μας πορείας. Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο ὁ φιλόανθρωπος Χριστός, ὁ Ὅποιος εἶναι παρὼν σὲ ὅλη τὴ διάρκεια τῆς Ἐξομολόγησεως, μᾶς χορηγεῖ τὴν ἄφεση τῶν ἁμαρτιῶν καὶ μᾶς ὑποδεικνύει τὸ δρόμον ποὺ πρέπει νὰ ἀκολουθήσουμε γιὰ νὰ ἀπαλλαγοῦμε ὀριστικὰ ἀπὸ τὴν ἀρρώστια τῆς ἁμαρτίας.

Πρῶτον βῆμα γιὰ τὴν ἐξομολόγησίν μας εἶναι ἡ συναίσθησις τῶν ἁμαρτιῶν μας. Εἶναι ἓνα δῶρον τοῦ Θεοῦ ποὺ χαρίζεται σὲ ὅσους τὸ ζητοῦν μὲ τὴν προσευχὴ καὶ τὸ ἐπιδιώκουν μὲ τὴ γενναία καὶ τίμια βυθοσκόπησις τοῦ ἑαυτοῦ τους.

Στὸ δύσκολον ἐγχείρημα τῆς αὐτοκριτικῆς θέλουν νὰ σὲ βοηθήσουν τὰ παρακάτω ἐρωτήματα, τὰ ὁποῖα ἀφοροῦν στὶς σχέσεις μας: α) μὲ τὸν Θεόν, β) μὲ τὸν πλησίον καὶ γ) μὲ τὸν ἑαυτόν μας.

Α'. Ἐσὺ καὶ ὁ Θεός

* Πιστεύεις ὁλόψυχα στὸν Τριαδικὸν Θεόν, τὸν Πατέρα, τὸν Υἱὸν καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, καὶ στὴν ὀρθόδοξον διδασκαλίαν τῆς Ἐκκλησίας μας;

* Ἐμπιστεύεσαι ἀκλόνητα τὸν ἑαυτόν σου στὴν πα-

τρική Πρόνοια τοῦ Θεοῦ ἢ μήπως στίς δυσάρεστες περιστάσεις ὀλιγοπιστεῖς, γογγύζεις καὶ ἀπελπίζεις;

* Ὁμολογεῖς μὲ παρρησίᾳ τὴν πίστη σου, ὅταν οἱ περιστάσεις τὸ ἀπαιτοῦν ἢ μήπως ντρέπεσαι νὰ κάνεις ἀκόμα καὶ τὸ σημεῖο τοῦ Σταυροῦ ὅταν λ.χ. περνᾷς ἔξω ἀπὸ κάποιον ναό;

* Μήπως ἀσχολήθηκες ποτὲ μὲ τὸν ἀποκρυφισμό, (μάγους, μέντιουμ, ἀστρολόγους, ὑπνωτιστές, πνευματιστές, χαρτορίχτρες, καφετζοῦδες κ.ἄ.) ἢ ἀναμίχθηκες σὲ παραθρησκευτικὲς ὁμάδες (σχολὲς γιόγκα καὶ διαλογισμοῦ, γνωστικὲς ἢ θεοσοφικὲς σχολές, Βουδισμό, Ἰνδουϊσμό κ.ἄ.);

* Μήπως πιστεύεις στὴν τύχη καὶ στὰ ὄνειρα ἢ ἀσχολεῖσαι μὲ τὸ ξεμάτιασμα καὶ δίνεις σημασίᾳ στίς διάφορες προλήψεις καὶ δεισιδαιμονίες (π.χ. «τὸ 13 εἶναι γρουσούζικος ἀριθμός», «τὸ πέταλο φέρνει γούρι» κ.λπ.);

* Προσεύχεσαι τακτικὰ καὶ προσεκτικὰ στὸ σπίτι σου (πρωί, βράδυ, πρὶν καὶ μετὰ τὰ γεύματα) ἢ στὴν Ἐκκλησία (κάθε Κυριακὴ καὶ τὶς μεγάλες γιορτές), εὐγνωμονώντας πρωτίστως τὸν Θεὸ γιὰ τὶς ποικίλες, φανερὲς καὶ ἀφανεῖς εὐεργεσίες Του;

* Μελετᾷς καθημερινὰ τὴν Ἀγία Γραφὴ καὶ ἄλλα ψυχωφελῆ βιβλία;

* Νηστεύεις, ἂν δὲν ὑπάρχουν σοβαροὶ λόγοι ὑγείας, τὴν Τετάρτη καὶ τὴν Παρασκευὴ καὶ τὶς ἄλλες περιόδους τῶν Νηστειῶν;

* Προσέρχεσαι τακτικὰ στὸ Μυστήριον τῆς Θείας Κοινωνίας, ὥστε ἀπὸ τὴν κατάλληλη προετοιμασίᾳ καὶ τὴν ἔγκρισιν τοῦ πνευματικοῦ σου;

* Μήπως βλαστημᾷς τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, τῆς Παναγίας ἢ τῶν Ἀγίων μας;

* Μήπως ὀρκίζεσαι χωρὶς λόγο ἢ ἀθέτησες τυχόν ὄρκο ἢ ὑπόσχεσή σου στὸν Θεό;

Β'. Ἐσὺ καὶ ὁ συνάνθρωπος

* Δείχνεις ἔμπρακτα τὴν ἀγάπη σου στὸν πλησίον, ἰδιαίτερα σὲ ὅσους ὑποφέρουν ἢ ἔχουν ἀνάγκη (ἀσθενεῖς, πτωχοὺς, φυλακισμένους, ἀνεργούς, ὀρφανὰ, ἠλικιωμένους κ.ἄ.);

* Συγχωρεῖς ὅσους σὲ ἔβλαψαν ἢ μήπως κρατᾷς μέσα σου ἔχθρα καὶ ἀντιπάθεια; Εἶσαι πρόθυμος νὰ ζητήσεις «συγγνώμην» ἀπὸ τὸν πλησίον γιὰ τυχὸν σφάλματά σου;

* Μήπως θεληματικὰ ἢ ἀθέλητα διέπραξες φόνο ἢ μὲ τὴ συμπεριφορὰ σου βοήθησες στὴν ἐκτέλεση μιᾶς τέτοιας πράξεως;

* Μήπως ἔχεις τὸ ἐλάττωμα

– Νὰ λὲς ψέματα;

– Νὰ κατακρίνεις;

– Νὰ συκοφαντεῖς;

– Νὰ κολακεύεις;

– Νὰ καταριέσαι;

– Νὰ ὀργίζεσαι καὶ νὰ βρίζεις;

– Νὰ εἰρωνεύεσαι καὶ νὰ χλευάζεις;

– Νὰ διαπληκτίζεσαι καὶ νὰ χειροδικεῖς;

– Νὰ «στέλνεις» τοὺς ἄλλους «στὸ διάβολο»;

– Νὰ εἶσαι περίεργος;

* Μήπως φθονεῖς τὴν εὐτυχία ἢ ζηλεύεις τὰ ἀγαθὰ τοῦ πλησίον σου; Ἢ μήπως, πάλι, χαίρεσαι στὶς συμφορὰς του;

* Μήπως εἶσαι καχύποπτος καὶ δίνεις πίστη στὶς ὑπόνοιές σου γιὰ τοὺς ἄλλους;

* Μήπως κλέβεις ἢ συνεργάστηκες ποτὲ σὲ κλοπὴ ἢ δέχτηκες ἐν γνώσει σου κλεμμένα πράγματα;

* Δείχνεις εὐγνωμοσύνη στοὺς εὐεργέτες σου ἢ μήπως ἀνταποδίδεις ἀχαριστία γιὰ τὸ καλὸ ποὺ σοῦ ἔκαναν;

* Μήπως με τούς λόγους καὶ τὴ συμπεριφορὰ σου σκανδαλίζεις τὸν πλησίον σου ἢ τὸν ἐξωθεῖς στὴν ἀμαρτία;

* Μήπως ἀσχολεῖσαι με τὴν προσωπική, οἰκογενειακὴ ἢ ἐπαγγελματικὴ ζωὴ τῶν ἄλλων καὶ ἐπεμβαίνεις ἀδιάκριτα, προκαλώντας διάφορα προβλήματα;

* Μήπως διακινεῖς ναρκωτικὲς οὐσίες ἢ με ὅποιον-δήποτε τρόπο ὁδήγησες ἄλλους στὴ χρῆση τους;

* Μήπως συνηθίζεις νὰ διαδίδεις πληροφορίες ἢ μυστικὰ τῶν ἄλλων, δημιουργώντας ἔτσι διαμάχες στὶς σχέσεις τῶν συνανθρώπων σου;

Στὸ ἐπάγγελμα

* Μήπως ἡ συνείδησή σου σὲ ἐλέγχει γιὰ ἀπάτη, νοθεία, αἰσχροκέρδεια, κατάχρηση, τοκογλυφία, δωροδοκία, ἀπόκρυψη ἐμπορευμάτων κ.λπ.;

* Μήπως στὶς συναλλαγές σου σὲ διακρίνει ἀνειλικρίνεια, ἀνεντιμότητα ἢ δολιότητα;

* Μήπως κακομεταχειρίζεσαι, ἐκμεταλλεύεσαι ἢ ἀδικεῖς τοὺς ἐργάτες, ὑπαλλήλους ἢ ὑφισταμένους σου;

Στὴν οἰκογένεια

* Δείχνεις σεβασμὸ, ἀγάπη καὶ τιμὴ πρὸς τοὺς γονεῖς σου ἢ μήπως συμπεριφέρεσαι με αὐθάδεια, σκληρότητα καὶ περιφρόνηση; Ἰδιαίτερα, τοὺς συμπαραστέκεσαι στὰ γηρατειά τους;

* Ἡ συμπεριφορὰ σου στὸ σπίτι διαπνέεται ἀπὸ πνεῦμα θυσίας, ἀγάπης, καλοσύνης, ἀλληλοκατανόησης, ὑποχωρητικότητας καὶ ὑπομονῆς; Μήπως με τὴν ἐριστικότητα, τὸ πείσμα ἢ τὶς παράλογες καὶ ἐγωιστικὲς ἀπαιτήσεις σου διαταράσσεις τὴν οἰκογενειακὴ γαλήνη καὶ ἀτμόσφαιρα;

Ὡς σύζυγοι:

* Ἀποδέχεστε τὴν συζυγίαν ὡς εὐλογία Θεοῦ καὶ ἀγωνίζεστε καθημερινὰ γιὰ τὴν τελείωσιν καὶ ὁλοκλήρωσιν τῆς μεταξύ σας ἀγάπης, ὥστε νὰ μὴ διασπᾶται αὕτῃ ἀπὸ καμιὰ ἄλλην γήινην ἀγάπην (πρὸς τοὺς γονεῖς, τὰ παιδιά, τοὺς συγγενεῖς, τὸ ἐπάγγελμα κ.ἄ.);

* Τιμᾶτε καὶ ἀγαπᾶτε ὁ ἓνας τοὺς γονεῖς καὶ συγγενεῖς τοῦ ἄλλου;

* Διαφυλάσσετε τὴν ἀμοιβαίαν πίστην καὶ ἀφοσίωσιν;

* Μήπως ἀποφεύγετε μὲ διάφορα μέσα τὴν τεκνογονίαν;

* Μήπως κάνετε ἑκτροπὴν ἢ γίνετε ἠθικοὶ αὐτουργοὶ στὴ διάπραξιν ἑνὸς τέτοιου ἐγκλήματος;

* Μήπως διατηροῦσατε προγαμιαῖες σχέσεις;

Ὡς γονεῖς:

* Προσεύχεστε θερμὰ γιὰ τὴν προκοπὴν τῶν παιδιῶν σας;

* Ἡ ζωὴ σας ἀποτελεῖ καλὸ παράδειγμα γιὰ τὰ παιδιά σας;

* Μήπως ἐνδιαφέρεστε μόνο γιὰ τὴν κατὰ κόσμον πρόοδόν τους; Δείχνετε ἰδιαίτερη φροντίδα γιὰ τὴν χριστιανικὴν ἀγωγὴν τους, ἀφιερώνοντας γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ τὸν ἀνάλογο χρόνον, ἄλλοτε συμβουλευόντας καὶ συζητώντας μαζί τους, ἄλλοτε ἐμπνέοντας μὲ τὴν συνέπειαν τῆς χριστιανικῆς σας ζωῆς καὶ ἄλλοτε παρακολουθώντας διακριτικὰ τὰ ἀναγνώσματά τους, τοὺς τρόπους ψυχαγωγίας τους καὶ τὰς παρέας τους;

* Μήπως κάνετε διακρίσεις μεταξύ τῶν παιδιῶν σας ἢ δὲν ὑπῆρξατε δίκαιοι στὰς γονικὰς σας παροχές;

* Μήπως ἐπεμβαίνετε ἄκαιρα, πιεστικὰ καὶ ἀδίκαιολόγητα στὰς ἀποφάσεις τῶν παιδιῶν σας ἢ στὰς οἰκογένειάς τους, ὑπονομεύοντας ἔτσι τὰς προσπάθειάς τους ἢ τοὺς οἰκογενειακοὺς τους δεσμούς;

Γ'. Ἐσὺ καὶ ὁ ἑαυτός σου

* Μήπως εἶσαι προσκολλημένος στὶς βιοτικὲς φροντίδες καὶ τὰ ἐγκόσμια ἀγαθὰ καὶ ἀδιαφορεῖς γιὰ τὴν καλλιέργεια τῆς ἀθάνατης ψυχῆς σου καὶ τὴν ἔνωσή σου μὲ τὸν Θεό;

* Μήπως διακατέχεσαι ἀπὸ τὴν ὑπερηφάνεια, ποὺ εἶναι ἡ ἀρχὴ καὶ ἡ γεννήτρια ὅλων τῶν κακῶν; Αὐτὸ θὰ τὸ διαπιστώσεις;

— ἂν ἐπιδιώκεις τὴ δόξα, τὶς τιμές, τοὺς ἐπαίνους, τὰ πρωτεῖα καὶ τὴν προβολή,

— ἂν καυχίεσαι καὶ μιᾶς μὲ ἐγκώμια γιὰ τὶς προσωπικὲς σου ἱκανότητες, τὴν καλὴ σου οἰκογένεια καὶ τὶς ἐπαγγελματικὲς σου ἐπιτυχίες,

— ἂν προσπαθεῖς νὰ γίνεσαι ἀρεστὸς στοὺς ἀνθρώπους,

— ἂν δείχνεις μεγάλη ἐμπιστοσύνη στὸν ἑαυτό σου καὶ ἐπιμένεις μὲ πείσμα στὴν προσωπικὴ σου κρίση,

— ἂν δὲν δέχεσαι τὶς συμβουλὲς τῶν ἄλλων ἢ ἀντιδρᾷς στὶς ὑποδείξεις τῶν τυχόν σφαλμάτων σου,

— ἂν ἐπιδιώκεις πάντοτε καὶ σὲ ὅλα τὴν ἱκανοποίηση τοῦ ἑαυτοῦ σου ἢ ζητᾷς ἀπαιτητικὰ νὰ ἐξυπηρετεῖσαι ἀπὸ τοὺς ἄλλους.

* Μήπως μιᾶς ἄκαιρα, διακόπτοντας ἢ προσβάλλοντας μὲ λόγια ταπεινωτικὰ τοὺς συνομιλητές σου;

* Μήπως εἶσαι φιλάργυρος ἢ πλεονέκτης;

* Μήπως ζεῖς μὲ πολυτέλεια καὶ σπατάλη ἢ ξοδεύεις τὰ χρήματά σου σὲ τυχερὰ παιχνίδια, χαρτοπαιξία κ.ἄ.;

* Μήπως ντύνεσαι καὶ καλλωπίζεσαι μὲ τρόπο προκλητικὸ ἢ μήπως ἡ ἐνδυμασίᾳ σου εἶναι ἀνάρμοστη γιὰ τὸ δικό σου φύλο;

* Μήπως εἶσαι λαίμαργος ἢ γαστρίμαργος;

* Μήπως λὲς πολλὰ λόγια, περιττὰ καὶ ἀνώφελα ἢ μήπως αἰσχρολογεῖς;

* Δείχνεις τὸν ἀπαιτούμενο σεβασμὸ στὸ σῶμα σου, ποὺ εἶναι ναὸς τοῦ Ἀγίου Πνεύματος, ἢ μήπως ἔπεσες σὲ διάφορα σαρκικὰ ἁμαρτήματα (αὐνανισμὸ, πορνεία, μοιχεία, ἀρσενοκοιτία κ.ἄ.);

* Μήπως ἐκθέτεις τὸν ἑαυτό σου σὲ διάφορους σαρκικοὺς πειρασμοὺς (ἄσεμνα θεάματα καὶ διασκεδάσεις, ἀνήθικα περιοδικὰ καὶ βιβλία, πορνογραφήματα, προκλητικὴ μουσικὴ καὶ τραγούδια κ.λπ.);

* Ὅταν προσβάλλουν τὸ νοῦ σου αἰσχροὶ λογισμοὶ καὶ φαντασίες τοὺς διώχνεις ἀμέσως ἢ μήπως τοὺς ἀποδέχεσαι καὶ τοὺς καλλιεργεῖς;

* Μήπως καταστρέφεις τὴν ὑγεία σου, ποὺ εἶναι δῶρο τοῦ Θεοῦ, μὲ τὴ μέθη, τὸ κάπνισμα ἢ τὴ χρῆση ναρκωτικῶν οὐσιῶν;

* Μήπως σκέφτηκες ποτὲ νὰ αὐτοκτονήσεις;

* Μήπως διακατέχεσαι ἀπὸ ὀκνηρία, ἀμέλεια ἢ ἀνευθυνότητα;

* Μήπως σπαταλᾷς ἄσκοπα τὸ χρόνο σου μπροστὰ στὴν τηλεόραση ἢ περιπλανώμενος στὸ διαδίκτυο;

* * *

Καὶ τώρα, μετὰ τὸν ἔλεγχο τοῦ ἑαυτοῦ σου, τρέξε, ἀδελφέ μου, χωρὶς ἀναβολὴ στὸν πνευματικό. Ἐξομολογήσου τὶς ἁμαρτίες σου α) χωρὶς νὰ κρύψεις καμία, β) μὲ εἰλικρίνεια καὶ συντομία καὶ γ) δίχως νὰ ἀναφέρεις τυχὸν ἀρετὲς σου ἢ ξένα ἁμαρτήματα. Νὰ εἶσαι σίγουρος πῶς, μαζὶ μὲ τὴν ἄφεση, ὁ Θεὸς θὰ σοῦ προσφέρει πλούσια τὴ χάρη Του, γιὰ τὸ ξεκίνημα μιᾶς νέας ζωῆς.

